

Efter forvaltningslovens § 18 gælder der imidlertid en særlig regel om partsaktindsigt i en afsluttet straffesag. Efter denne bestemmelse kan en part i en straffesag således, når sagen er afgjort, forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter i det omfang, dette er rimeligt begrundet af hensyn til varetagelse af den pågældendes interesser, og hensynet til forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser eller særlige hensyn til beskyttelse af sigtede, vidner eller andre ikke taler herimod.

I relation til el-sagskomplekset har jeg derfor overvejet, om de enkelte bygherrer kan anses for parter med den virkning, at de har krav på aktindsigt i afgjorte sager i det omfang, det følger af forvaltningslovens § 18.

Part i en straffesag er ud over sigtede/tiltalte/domfældte andre, som har en væsentlig, direkte, retlig og individuel interesse i sagens afgørelse.

Ved vurderingen af, om de enkelte bygherrer kan anses for at have en sådan interesse, at bygherren må anses for part i straffesagen, må der efter min opfattelse lægges vægt på følgende forhold:

El-sagskomplekset omfatter som nævnt ovenfor ca. 350 anmeldte el-installationsvirksomheder. Samlet er disse virksomheder sigtet for deltagelse i tilbudskoordinering af over 700 licitationer og/eller underhåndsentrepriser.

Der er ikke udarbejdet en opgørelse over hvor mange forskellige bygherrer der er involveret i sagskomplekset. Antallet må dog ud fra antallet af licitationer formodes at være betydeligt.

For bygherrerne kan der knytte sig en erstatningsretlig interesse i at få oplyst, hvilke licitationer der er blevet koordineret.

Mere konkret består bygherrernes interesse i at få oplyst, hvem af flere mulige virksomheder der har deltaget i koordineringen af netop deres licitation, og om vinderen af licitationen er i blandt disse.

Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt vinderen af licitationen ikke har deltaget i koordineringen, vil et erstatningskrav formentlig allerede af denne grund ikke kunne gennemføres mod de i licitationen i øvrigt deltagende virksomheder.

Den strafferetlige behandling af el-sagskomplekset er tilrettelagt med henblik på den strafferetlige side af sagerne.

Statsadvokaturen har således af processuelle grunde besluttet, at sagerne mod hver enkelt el-

installationsvirksomhed behandles for sig selv. For hver virksomhed vil der derfor blive udarbejdet et anklageskrift eller et bødeforlæg, der omfatter det antal licitationer m. v. den pågældende virksomhed må anses for konkret at have været med til at tilbudskoordinere.

Størsteparten af sagerne angår mere end en licitation. De største af sagerne omfatter mere end 200 konkrete licitationer.

Som nævnt ovenfor er på nuværende tidspunkt 4 el-sager bragt til afgørelse med indenretlige bøvedettagelser og ca. 100 el-installationsvirksomheder har vedtaget udenretlige bødeforlæg. De resterende sager vil blive søgt afgjort inden udgangen af 2002.

Den beskrevne behandling af sagerne indebærer, at de afgjorte sager ikke som sådan vil indeholde en afgørelse af, hvilke andre virksomheder der må anses for at have deltaget i koordineringen af de enkelte licitationer m.v.

Endvidere indebærer behandlingsformen, at det i mange tilfælde heller ikke vil være muligt at udlede noget sikkert om det mulige erstatningsansvar for virksomheden i den afgjorte sag. I de enkelte bødeforlæg vil en virksomhed således blive anset for at have deltaget i tilbudskoordinering, uanset om virksomheden har vundet eller ej, ligesom en virksomhed, der ikke har vundet licitationen, vil kunne få sin sag afgjort, uanset om den vindende virksomheds sag i øvrigt er afgjort.

Det følger af det anførte, at de enkelte bygherrers mulighed for at anvende afgørelserne i de enkelte sager, sålænge samtlige sager mod de øvrige virksomheder i den samme licitation ikke er afgjort, i en erstatningsretlig sammenhæng generelt set vil være særdeles begrænset.

Samlet set fører dette efter min opfattelse til, at bygherrer som udgangspunkt formentlig ikke vil kunne anses for parter i forhold til de afgjorte sager mod de enkelte el-installationsvirksomheder.

Det bemærkes, at det er tilsvarende betragtninger der ligger til grund for, at bygherrerne ikke under efterforskningen er blevet inddraget i sagerne, ligesom bygherrerne ej heller har været tilsagt som erstatningsparter i forbindelse med domsforhandlingen af de 4 sager, der indtil nu har været indbragt for domstolene.

For så vidt angår bygherrernes mulighed for at få visse oplysninger ud fra princippet om meroffentlighed, henvises til nedenfor.